

Resultaten vleermuis- en gierzwaluwonderzoek Molentiend 39 te Erp

Datum : 23 september 2017
Projectnummer : 17-0079
Opdrachtgever : BL Huisvesting BV
Opgesteld door : L. Hulsen en K. Moonen
Kwaliteitscontrole : E. Claassen

Kader

Initiatiefnemer is voornemens de bestaande vrijstaande woning op het perceel aan de Molentiend 39 te Erp te slopen en hiervoor in de plaats vier nieuwe vrijstaande woningen te realiseren. In verband met deze voorgenomen plannen is een toetsing uitgevoerd aan de Wet natuurbescherming (Staro Natuur en Buitengebied, januari 2017). Uit deze toetsing is gebleken dat niet uitgesloten kan worden dat vleermuizen verblijfplaatsen en gierzwaluwen nestplaatsen hebben in de te slopen bebouwing. Om eventuele overtreding van de Wet natuurbescherming te kunnen voorkomen, is een nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen en gierzwaluwen in het plangebied. In deze notitie worden de resultaten van het nader onderzoek beschreven.

Figuur 1. Globale begrenzing plangebied (bron: Google Maps)

Methode

Hieronder wordt per onderzochte soortgroep de gehanteerde onderzoeksmethode beschreven. Tabel 1 geeft een overzicht van de bezoekdata, onderzoeker(s), onderzochte soortgroep(en), moment op de dag en weersomstandigheden.

Vleermuizen

Sinds het vleermuisonderzoek door ons is aangenomen is een nieuw vleermuisprotocol uitgegeven door het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging.

In het nieuwe vleermuisprotocol 2017 is een extra onderzoeksrunde opgenomen ten opzichte van het oude protocol (2013). Staro Natuur en Buitengebied heeft een extra onderzoeksrunde uitgevoerd zodat het vleermuisonderzoek als juridisch voldoende kan worden aangemerkt.

Het onderzoek naar vleermuizen aan de Molentiend is uitgevoerd in de periode juni 2017 tot en met september 2017. Het onderzoek is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2017.

Op 1 juni, 10 en 21 juli 2017 hebben veldbezoeken plaatsgevonden om mogelijke kraamkolonie- en zomerverblijven van vleermuizen in of aan de gebouwen te kunnen vaststellen. Op 24 augustus en 19 september 2017 zijn onderzoeken uitgevoerd naar mogelijk aanwezige paarverblijven en zwermgedrag dat een winterverblijfplaats van vleermuizen kan indiceren. Naast mogelijke verblijfplaatsen zijn ook alle andere functionaliteiten van het onderzoeksgebied voor vleermuizen onderzocht.

In tabel 1 zijn de data van de veldbezoeken, de onderzoekers en de weersomstandigheden weergegeven.

Gierzwaluwen

Er zijn drie veldbezoeken uitgevoerd specifiek gericht op gierzwaluwen. Deze veldbezoeken zijn uitgevoerd op 1 en 14 juni en 10 juli 2017. Het onderzoek op 27 juni is voorafgaand aan het vleermuisonderzoek van die datum uitgevoerd. Bij het onderzoek naar gierzwaluwen is gelet op de aanwezigheid van rondvliegende gierzwaluwen in de omgeving van de betreffende panden. Het gedrag van aanwezige gierzwaluwen is bestudeerd om te kunnen vaststellen of nestplekken van de vogels zich bevinden in de bebouwing aan de Molentiend 39 te Erp. De weersomstandigheden, de data van de veldbezoeken en dergelijke zijn weergegeven in tabel 1.

Tabel 1. Overzicht veldbezoeken, onderzoekers en weersomstandigheden. Onderzoekers: KM = Kirsten Moonen, EC = Eric Claassen, DJ = Daniël Joppe en MB = Mark Benders

soort onderzoek	onderzoeker	datum	starttijd	eindtijd	wind	temp (°C)	bewolking	neerslag
vlm1	MB + KM	01 6 2017	21.30	23.45	windstil_tot1km/h	21	helder	droog
vlm2	MB + KM	10 7 2017	21.50	23.50	zwak_1tot11km/h	19	licht bewolkt	droog
vlm3	EC	21 7 2017	2.45	5.30	zwak_1tot11km/h	16	helder	droog
vlm4	DJ	24 8 2017	22:00	0:00	windstil_tot1km/h	16	licht bewolkt	droog
vlm5	DJ	19 9 2017	21:00	23:00	windstil_tot1km/h	12	helder	droog
gierzw1	KM	01 6 2017	21.00	22.30	windstil_tot1km/h	22	helder	droog
gierzw2	MB	14 6 2017	20:50	22.30	windstil_tot1km/h	25	helder	droog
gierzw3	KM	10 7 2017	21.00	22.30	zwak_1tot11km/h	19	zwaar bewolkt	droog

Resultaten vleermuizen

1 juni 2017

Het eerste veldbezoek is in de avond uitgevoerd. De waarnemingen die tijdens dit bezoek zijn gedaan, staan weergegeven in figuur 2. Deze avond zijn twee foeragerende laatvliegers en één foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen. Ook vlogen er meerdere gewone dwergvleermuizen over het plangebied. Deze overvliegende vleermuizen vertoonden geen binding met het plangebied.

Figuur 2. Waarnemingen 1 juni 2017

10 juli 2017

Dit veldbezoek is ook uitgevoerd in de avond. De waarnemingen van dit bezoek zijn weergegeven in figuur 3. Deze avond zijn gewone- en ruige dwergvleermuis en laatvlieger waargenomen. Het betroffen overvliegende en foeragerende vleermuizen. De overvliegende vleermuizen vlogen veelal langs de bomen op de oostgrens van het plangebied. De vleermuisactiviteit concentreerde zich langs de oostelijke rand van het plangebied.

Figuur 3. Waarnemingen 10 juli 2017

21 juli 2017

Op 21 juli 2017 is een onderzoek in de ochtend uitgevoerd. De waarnemingen van dit veldbezoek zijn weergegeven in figuur 4. Tijdens dit onderzoek is één laatvlieger waargenomen die overvloedig aan de noordkant van de woning. Verder zijn overvliegende en foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. De twee foeragerende vleermuizen waren korte tijd, circa tien minuten, in het plangebied aanwezig. Binnen een paar minuten tijd vlogen vier gewone dwergvleermuizen langs de bomen op de oostgrens van het plangebied. De vleermuisactiviteit beperkte zich tot de zuidelijke helft van het plangebied.

Figuur 4. Waarnemingen 21 juli 2017

Overige waarnemingen

Tijdens dit veldbezoek is op grote afstand ten oosten van het plangebied een steenuil gehoord.

24 augustus 2017

Het veldbezoek van 24 augustus is uitgevoerd in de avond. De waarnemingen zijn weergegeven in figuur 5. Deze avond zijn enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Op het einde van de avond is aan de noordzijde van het woonhuis twee keer een gewone dwergvleermuizen waargenomen die tijdens het foerageren sociale roepjes uitstootte. Deze sociale roepjes moeten worden geïnterpreteerd als baltsgedrag. Dit gedrag duidt op een territorium waarbinnen zich de zogenoemde paarverblijfplaats bevindt. De exacte locatie van de paarverblijfplaats kon niet worden vastgesteld. Omdat de vleermuis dicht bij de woning vloog is het aannemelijk dat de paarverblijfplaats zich in de woning bevindt. Verder zijn er deze avond nog twee overvliegende rosse vleermuizen, een overvliegende laatvlieger en één overvliegende gewone dwergvleermuis waargenomen. De overvliegende vleermuizen vertoonden geen binding met het plangebied.

Figuur 5. Waarnemingen 24 augustus 2017

19 september 2017

Het laatste veldbezoek is uitgevoerd in de avond. In figuur 6 zijn de waarnemingen van dit veldbezoek weergegeven. Tijdens dit veldbezoek zijn drie overvliegende vleermuizen waargenomen, twee gewone dwergvleermuizen en één ruige dwergvleermuis langs de bomenrij langs de oostgrens van het plangebied. Rond het woonhuis waren vrijwel de gehele avond één of twee gewone dwergvleermuizen aanwezig die continu werfroepjes uitstootten. Dit duidt op baltsgedrag. Het is aannemelijk dat het hier om dezelfde vleermuizen gaat als die tijdens het vorige veldbezoek baltsend bij het woonhuis werden aangetroffen. Bij de schuur in het noorden van het plangebied is deze avond ook een territorium van een baltsende gewone dwergvleermuis vastgesteld. Het kan niet worden uitgesloten dat er zich een paarverblijfplaats in de schuur bevindt. Bij de weg de Molentiend werd nog een foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen.

Figuur 6. Vleermuis waarnemingen 19 september 2017

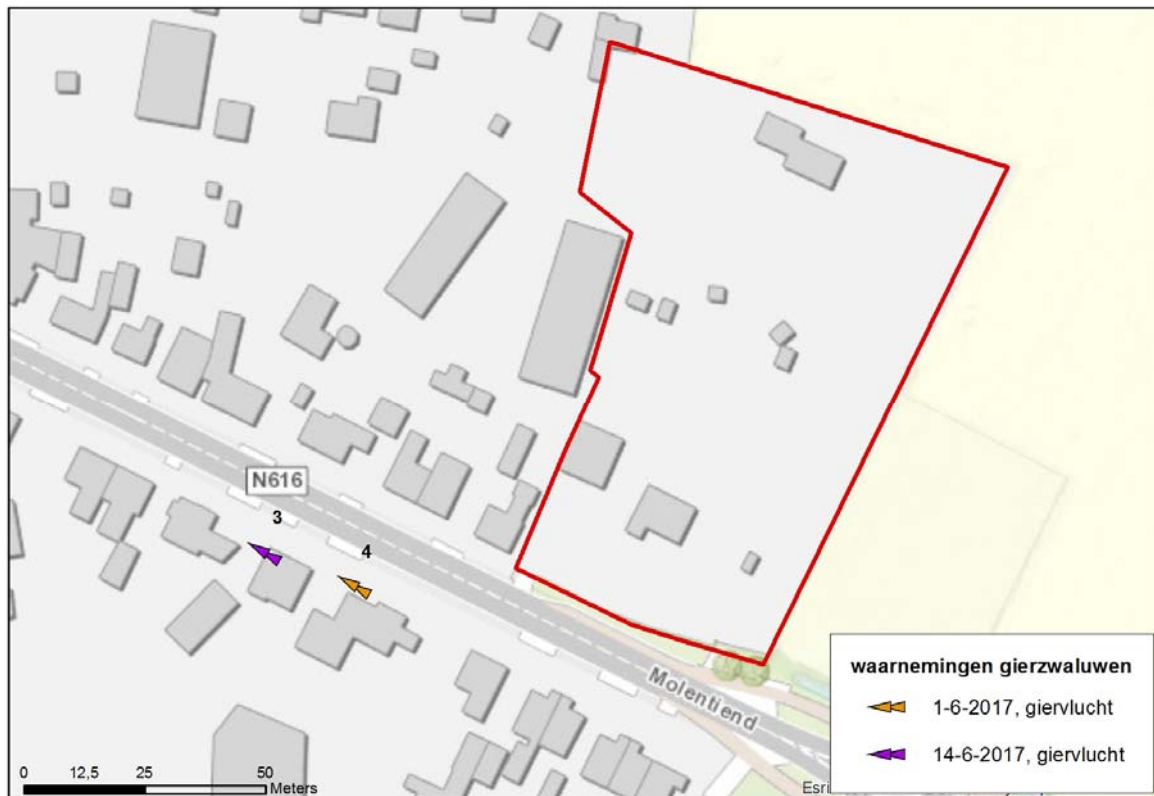
Overige waarnemingen

Tijdens het veldbezoek van 19 september 2017 is meerdere keren een foeragerende kerkuil waargenomen. De kerkuil vloog over het plangebied. Een verblijfplaats is niet vastgesteld in het plangebied.

Resultaten gierzwaluwen

Binnen het plangebied zijn geen giervluchten (nestindicerend) of nestlocaties van gierzwaluw waargenomen.

Ter hoogte van Molentiend 24 en 24a werden tijdens het velbezoek van 1 juni vier gierzwaluwen waargenomen en tijdens het veldbezoek van 14 juni drie gierzwaluwen. Deze gierzwaluwen waren te zien in giervlucht. Tijdens giervluchten vliegen de gierzwaluwen op nok en/of goothoogte door de straten. Dit gedrag indiceert dat in de omgeving nestplekken aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek van 10 juli zijn geen gierzwaluwen waargenomen. De waarnemingen van gierzwaluwen zijn hieronder gezamenlijk in figuur 7 weergegeven.

Figuur 7. Waarneming gierzwaluwen 1 juni, 14 juni en 10 juli 2017

Effectbeoordeling

Vleermuizen

Binnen het plangebied wordt door gewone dwergvleermuis en laatvlieger gevoerageerd. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied. Ook in de directe omgeving blijft foerageergebied voor vleermuizen aanwezig. De voorgenomen werkzaamheden hebben zodoende geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van het foerageergedrag van gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

Er zijn geen vliegroutes van vleermuizen waargenomen. Indien overvliegende vleermuizen werden waargenomen was dit met name langs de bomenrij op de oostgrens van het plangebied. Deze waarnemingen waren echter te incidenteel om te kunnen spreken van een belangrijke vliegroute. Bovendien blijven deze bomen (voor zover bekend) behouden.

Er moet vanuit worden gegaan dat er één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis in het woonhuis aanwezig is en één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis in de schuur in het noorden van het plangebied. Sloop van deze panden heeft vernietiging van de aanwezige paarverblijfplaatsen tot gevolg. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Vernietiging van verblijfplaatsen betekent een overtreding van de Wet natuurbescherming (art. 3.5 lid 4). Hiervoor dient een ontheffing te worden verkregen en moeten maatregelen worden genomen.

Gierzwaluwen

Voor gierzwaluwen functioneert de wijk als foerageergebied. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op deze functie voor gierzwaluwen. Er zijn geen nestplekken van gierzwaluwen waargenomen binnen het plangebied.

Kerkuil

Het plangebied vormt onderdeel van het grotere leefgebied van kerkuil. Het noordelijke deel van het plangebied, het verst weg van de woning, is hiervoor het meest geschikt. Dit deel wordt (voor zover bekend) niet bebouwd. Tevens is en blijft er voldoende geschikt leefgebied in de omgeving aanwezig. Het plangebied grenst aan akkers. Een verblijfplaats van kerkuil is niet vastgesteld in het plangebied. Deze punten in ogenschouw genomen is het redelijkerwijs uit te sluiten dat de voorgenomen plannen negatieve effecten hebben op het voorkomen van kerkuil.

Conclusie

Vleermuizen

Het plangebied en de directe omgeving worden gebruikt als foerageergebied door gewone dwergvleermuis en laatvlieger. De voorgenomen plannen hebben hier geen negatief effect op. In de woning aan Molentiend 39 bevindt zich één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis. In de schuur in het noorden van het plangebied bevindt zich eveneens één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis. Sloop van deze gebouwen leidt tot vernietiging van deze verblijfplaatsen. Hiermee wordt de Wet natuurbescherming (art. 3.5 lid 4) overtreden. Het nemen van mitigerende maatregelen en het aanvragen van een ontheffing van de Wet natuurbescherming is noodzakelijk.

Gierzwaluwen

Er zijn geen nestplekken van gierzwaluwen waargenomen aan de panden gelegen aan Molentiend 39.

Kerkuil

Het plangebied vormt onderdeel van het (grotere) leefgebied van kerkuil. Een verblijfplaats is niet vastgesteld in het plangebied. De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op kerkuil.